

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. június 1.
(OR. en)

9361/21

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0131(NLE)**

CCG 29

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. május 31.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 268 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek tervezett határozatával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 268 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 268 final

Brüsszel, 2021.5.31.
COM(2021) 268 final

2021/0131 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek tervezett határozatával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a Bizottság által az Európai Unió nevében a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodással (a továbbiakban: megállapodás) összefüggésben a megállapodás kamatlábakra vonatkozó rendelkezéseinek módosítására irányuló tervezett határozattal kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat. Az említett rendelkezések meghatározzák az exporthitelekhez nyújtott hivatalos finanszírozási támogatásra alkalmazandó minimális CIRR-kamatlábakat (Commercial Interest Reference Rates – kereskedelmi referencia-kamatlábak). A tervezett határozat harmonizálná a megállapodást aláíró felek gyakorlatait, és olyan feltételeket biztosítana, amelyek a magán pénzügyi piacokra vonatkozó feltételeket tükrözik.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Megállapodás a hivatalosan támogatott exporthitelekről

A megállapodás egy informális megállapodás az EU, az USA, Kanada, Japán, Korea, Norvégia, Svájc, Ausztrália, Új-Zéland és Törökország között, melynek célja, hogy keretet biztosítson a hivatalosan támogatott exporthitelek szabályszerű alkalmazásához. A gyakorlatban ez egyenlő versenyfeltételek megteremtését (azáltal, hogy a verseny alapját az exportált termékek és szolgáltatások ára és minősége képezi, nem pedig a biztosított pénzügyi feltételek), valamint az arra való törekvést jelenti, hogy megszüntessék a támogatásokat és a kereskedelemnek a hivatalosan támogatott exporthitelekkel kapcsolatos torzulásait. A megállapodás 1978 áprilisában határozatlan időtartamra hatályba lépett, és bár az OECD titkárságától kap adminisztratív támogatást, nem az OECD jogi aktusa¹.

A megállapodást rendszeresen frissítik, figyelembe véve azokat a pénzügyi piaci és szakpolitikai fejleményeket, amelyek hatást gyakorolnak a hivatalosan támogatott exporthitelek nyújtására. A megállapodást az 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² átültette az uniós jogrendbe, és így az jogilag kötelező érvényűvé vált az EU-ban³. A megállapodás feltételeinek felülvizsgálatait az e rendelet 2. cikke szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén építik be az uniós jogba.

2.2. A hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes felei

Az Uniót az Európai Bizottság képviseli a megállapodás részes feleinek (a továbbiakban: felek) ülésein, valamint a felek írásbeli döntéshozatali eljárásaiban. A megállapodás valamennyi módosításáról konszenzussal határoznak. Az Unió álláspontját a Tanács fogadja el, és azt a tagállamok az exporthitelekkel foglalkozó tanácsi munkacsoportban vitatják meg⁴.

A megállapodás 63. cikkének a) pontja úgy rendelkezik, hogy „A felek időszakonként felülvizsgálják a CIRR-kamatláb meghatározására szolgáló rendszert annak biztosítása érdekében, hogy a közölt kamatlábak az aktuális piaci viszonyokat tükrözzék, és teljesítsék az

¹ Az OECD-egyezmény 5. cikkében meghatározottak szerint.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1233/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2011.12.8., 45. o.).

³ Az OECD-megállapodás korábbi verzióit már korábban átültették tanácsi határozatok útján az uniós jogba.

⁴ A Tanács határozata a hitelbiztosítással, hitelgaranciával és pénzügyi hitelekkel foglalkozó politika-koordinációs csoport létrehozásáról (HL 66., 1960.10.27., 1339. o.).

érvényben lévő kamatlábak megállapításának alapjául szolgáló célokat. A vizsgálatok a kamatlábakhoz hozzáadandó felárakra is kiterjednek.”

2.3. A hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek tervezett jogi aktusa

A CIRR-rendszer felülvizsgálata 2014 eleje óta folyamatban van. A CIRR-kamatlábak államilag támogatott exportfinanszírozási szerződés részeként kínálható rögzített minimális kamatlábak. A CIRR-kamatlábakat a megállapodás valamennyi részes felének pénznemére vonatkozóan rögzítik. A felek a 2014 júniusában tartott 127. ülésükön megbízták a szakértői csoportjukat (Technical Experts to the Participants), hogy vizsgálják felül a CIRR-kamatlábakról szóló megállapodásban foglalt rendelkezéseket.

A CIRR-reform az operatív szempontokra (pl. a kamatlábak fenntartására és rögzítésére vonatkozó szabályok), valamint a strukturális szempontokra (pl. alapkamatlábak, árrések és felárak) kiterjedő, átfogó reformot jelentene. A CIRR-reform célja a felek hitelezési gyakorlatainak harmonizálása és a CIRR-kamatlábak piaci kamatlábakhoz való közelítése. A CIRR-kamatlábakra vonatkozó tervezett rendelkezések minden ügyletre vonatkoznának, kivéve a hajókra vonatkozó ágazati megállapodás és a polgári légi járművekre vonatkozó ágazati megállapodás hatálya alá tartozó ügyleteket.

A felek 2019 júniusában tartott 141. ülésén a szakértői csoport elnöke ismertette a CIRR-reformra vonatkozó elnöki javaslat tervezetét, amelynek célja a szakértői munka során kifejezett eltérő érdekek és álláspontok közötti egyensúly megteremtése. Az elnöki javaslattervezet széles körű általános támogatást kapott a felektől, néhány kisebb kérdés azonban még megoldásra várt. A felek tavaly novemberi ülésén a felek álláspontjai közeledtek egymáshoz. A megállapodás részes feleinek írásbeli eljárás keretében határozatot kell elfogadniuk a kompromisszumos javaslattervezetről.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló WTO-megállapodás (a továbbiakban: SCM-megállapodás) az exporttámogatások szemléltető jegyzékében kivételt állapít meg a megállapodásra vonatkozóan, feltéve, hogy a megállapodás rendelkezéseivel összhangban lévő exporthitel-nyújtási gyakorlat nem minősül az SCM-megállapodás által tiltott exporttámogatásnak. Ez azt jelenti, hogy ha egy WTO-tag megállapodás egyik részes fele, és az exporthitel-nyújtási gyakorlata összhangban van a megállapodással, vagy ha a gyakorlatban valamely WTO-tag a megállapodás rendelkezéseivel összhangban álló kamatláb-meghatározási gyakorlatot alkalmaz, az exporthitel-nyújtási gyakorlat nem minősül exporttámogatásnak. Ez különös jelentőséget tulajdonít a megállapodás kamatlábakra vonatkozó rendelkezéseinek.

A CIRR-kamatlábakra vonatkozó rendelkezések hosszú ideje változatlanok, és átfogó reformra szorulnak. A kereskedelemfinanszírozás egyre meghatározóbbá vált a globális kereskedelemben a beszerzési döntésekben, és ennek következtében a pénzügyi termékek és szerződéses struktúrák széles skálájának kínálata található meg a magán pénzügyi piacokon. A megfelelés biztosítása érdekében a megállapodás kamatlábakra vonatkozó rendelkezéseit rendszeresen hozzá kell igazítani a változó piaci gyakorlatokhoz. A megállapodás csupán az államilag támogatott, rögzített kamatozású hitelek nyújtására vonatkozó általános elveket vázolja fel, és a strukturális szempontokra összpontosít. A tagállamok – mivel a legtöbb más félhez képest szélesebb körben nyújtanak CIRR-kamatlábakat, és az EU-n belüli gyakorlatokat közelíteni kívánják – informálisan megállapodtak a CIRR-rendszer működési szempontjaira vonatkozó szabályokban, amelyek kiegészítik a megállapodás rendelkezéseit.

A megállapodás és az informális uniós iránymutatások mellett a legtöbb tagállam nemzeti szinten is szabályozta a CIRR-kamatlábakat.

A CIRR-reformról szóló tervezett határozat a megállapodás XVI. mellékletének részletesebb és átfogóbb naprakésszé tételét tenné lehetővé. Ez egyaránt kiterjedne a hitelezőnél az exportszerződés vevő általi aláírása előtt felmerült költségekre (pl. a kamatláb felkínálásáért és rögzítéséért felszámított minimális díjakra vonatkozó szabályok), valamint a kamatlábnak az államkötvények hozama és az egyéb finanszírozási költségek fedezésére szolgáló felár alapján történő kiszámítására vonatkozó szabályokra. A finanszírozási költségeket befolyásoló elemek beépítésével a CIRR-reform célja, hogy nagyobb összhangot teremtsen az exporthitel-ügynökségek által kínált feltételek tekintetében, és ezáltal egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a megállapodás részes felei között. Ezáltal a reform szükítené az uniós tagállamok azon lehetőségét, hogy a CIRR-kamatlábakra vonatkozó nemzeti rendelkezéseket hozzáigazítsák a hazai gazdasági szereplők sajátos igényeihez. A tervek szerint kétéves átmeneti időszak fog rendelkezésre állni ahhoz, hogy a közvetlen hitelezést kínáló exporthitel-ügynökségek alkalmazkodni tudjanak az új iránymutatásokhoz.

Összefoglalva, a CIRR-reformról szóló tervezett határozat mind operatív, mind strukturális szempontból olyan szabályokat tartalmaz, amelyek nagyobb szakpolitikai koherenciát biztosítanak, és javítanak a felek közötti egyenlő versenyfeltételeket. Ezért a Tanács ajánlja, hogy az Unió írásbeli eljárással hagyja jóvá a megállapodás részes feleinek a CIRR-kamatlábakról szóló új iránymutatások elfogadására vonatkozó határozattervezetét.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervezet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁵.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus meghatározó módon befolyásolhatja az uniós szabályozás tartalmát, nevezetesen a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. november 16-i 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet, mivel annak 2. cikke rögzíti, hogy „[a] Bizottság a 3. cikknek megfelelően a megállapodás résztvevői által az iránymutatásokhoz fűzött módosítások nyomán felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a II. melléklet módosítása céljából”.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

⁵ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitika hatálya alá tartozó exporthitelekkel kapcsolatos. Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek tervezett határozatával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodásban (a továbbiakban: megállapodás) foglalt iránymutatásokat az 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ átültette az uniós jogba, és így az jogilag kötelező érvényűvé vált az EU-ban.
- (2) A megállapodás 63. cikke szerint a megállapodás részes feleinek (a továbbiakban: felek) időszakonként felül kell vizsgálniuk a CIRR-kamatlábak (Commercial Interest Reference Rates – kereskedelmi referencia-kamatlábak) meghatározására szolgáló rendszert annak biztosítása érdekében, hogy a közölt kamatlábak az aktuális piaci viszonyokat tükrözzék, és teljesítsék az érvényben lévő kamatlábak megállapításának alapjául szolgáló célokat. A vizsgálatoknak a kamatlábakhoz hozzáadandó felárakra is ki kell terjedniük.
- (3) A felek írásbeli eljárás keretében döntenek a CIRR-kamatlábokról szóló megállapodás rendelkezéseinek módosítására irányuló tervezett határozatról.
- (4) A CIRR-kamatlábakra vonatkozó rendelkezések reformjára vonatkozó tervezett határozatnak nagyobb szakpolitikai koherenciát kell biztosítania és harmonizálnia kell a hitelezési gyakorlatokat, ezáltal erősítve a felek közötti egyenlő versenyfeltételeket. Emellett a hivatalosan támogatott exporthitel-ügyletekben kínált rögzített kamatlábakat közelítenie kell a piaci kamatlábakhoz, és biztosítania kell, hogy azok jobban igazodjanak a magán pénzügyi piacon kínált feltételekhez. Egy kétéves átmeneti időszak elegendő időt kell, hogy biztosítson az exporthitel-ügynökségek számára az új iránymutatások elfogadására és közlésére.
- (5) Helyénvaló meghatározni az Unió által a megállapodás részes feleinek írásbeli eljárása során képviselendő álláspontot, mivel a tervezett határozat – az 1233/2011/EU rendelet 2. cikkéből adódóan – meghatározó módon befolyásolja majd az uniós szabályozás tartalmát,

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1233/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2011.12.8., 45. o.) (a továbbiakban: az 1233/2011/EU rendelet).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek írásbeli eljárásában a CIRR-kamatlábakról szóló rendelkezések módosítására vonatkozó, tervezett határozattal kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspontot e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*